

Sipoon kunnan esiopetuksen työsuunnitelma 2021–2022

Sipoon kunta – Sibbo kommun

SIVISTYSOSASTO

14. kesäkuuta 2021
Tekijä: Carina Aarnisalo

Metsärinteen kielikylpyesikoulun työsuunnitelma

Opetuskieli:	Ruotsi
Koulupiiri:	Etelä-Sipoo
Yhteystiedot:	Vesterängintie 18, 01120 Västerskog
Lapsimäärä:	4 lasta

1. Kasvatuksen ja opetuksen arvot ja oppimiskäsitys

Esiopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi yksilönä ja yhteisönsä jäsenenä. Lapsilla on oikeus oppia sekä rakentaa käsitystään itsestään ja maailmasta omien lähtökohtiensa mukaisesti.

Lapsilla on oikeus oppia leikkien ja iloita oppimastaan. Lasten aikaisemmat kokemukset ja taidot ovat osa heidän oppimisen polkuaan. Lasten erilaisuutta sekä erilaisia tapoja toimia ja oppia arvostetaan. Lasten käsityksiä ja mielipiteitä pidetään tärkeinä, ja he osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen sekä edellytystensä mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lapsia rohkaistaan yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen.

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään opetukseen. Kannustava palaute ja oikeudenmukainen kohtelu kuuluvat hyvään esiopetukseen. Lapsilla on oikeus ilmaista itseään ja ajatuksiaan, käsitellä tunteita ja ristiriitoja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita. Esiopetus tukee lasten kykyä ymmärtää arvoja, noudattaa terveellisiä elämäntapoja sekä kehittää tunnetaitojaan ja kauneudentajuaan.

Esiopetuksen henkilöstön ja huoltajien yhteistyö auttaa turvaamaan lasten hyvinvointia.

Esiopetuksen henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen erilaisiin perheisiin sekä kotien erilaisiin katsomuksiin, uskontoihin, perinteisiin ja kasvatusnäkömyksiin on rakentavan vuorovaikutuksen ja opetuksen perusta.

Esiopetuksessa noudatetaan kestävän elämäntavan periaatteita ja otetaan huomioon sen eri ulottuvuudet: sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen. Esiopetus toimintaympäristönä tukee lasten tasa-arvoisuutta. Siihen sisältyvät muun muassa mielipiteiden ja sukupuolten tasa-arvo. Esiopetus edistää lasten mahdollisuuksia kehittää kykyjään ja tehdä valintoja ilman sukupuolesta johtuvia ennako-odotuksia ja rajoituksia. Tasa-arvopyrkimyksiä täydentää laaja-alainen yhdenvertaisuuden periaate. Opetus on lapsia puoluepoliittisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitouttamatonta. Esiopetusta ei saa käyttää kaupallisen vaikuttamisen kanavana. (EOPS luku 2.3, s. 15)

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset omaksuvat uusia tietoja ja taitoja vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajien, eri yhteisöjen ja lähiympäristön kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät. Olennaista oppimisessa on lasten oma toiminta ja luottamus omiin mahdollisuuksiinsa oppijana. Lisäksi lasten tahdolla ja kehittyvällä taidolla toimia yhdessä on merkitystä oppimiselle. Lapset oppivat esiopetuksessa leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Myönteiset tunnekokemukset, ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Oppimisen lähtökohtana ovat kunkin lapsen aiemmat kokemukset ja hänen osaamisensa. On tärkeää, että uusilla opittavilla tiedoilla ja taidoilla on yhteys lasten arkeen ja kokemusmaailmaan. Esiopetuksen ohjatussa toiminnassa ja leikissä lapset opettelevat toimimaan yhteistyössä muiden kanssa ja asettamaan tavoitteita omalle ja yhteiselle toiminnalle. Lapsia kuunnellaan, kuullaan ja heidän kanssaan keskustellaan sekä ohjataan heitä ottamaan huomioon toiset. Näin lapsille syntyy kokemus ryhmän ja yhteisön jäsenyydestä. Tavoitteena on, että uusien tietojen ja taitojen oppiminen herättää lapsissa halun oppia lisää. (EOPS luku 2.4, s. 16)

Sipoon kunnan visio:

”Lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamisella Sipoosta Suomen halutuin”

Perusteissa mainittua arvoperustaa tuetaan lisäksi Sipoon varhaiskasvatuksen arvoperustalla, jossa arvoina ovat:

- a) turvallisuus
- b) kiireettömyys
- c) toisten ihmisten ja luonnon kunnioittaminen ja niistä välittäminen
- d) suvaitsevaisuus

Esiopetuksen arvoperustassa otetaan myös huomioon huoltajilta esiin nousseet arvot:

- oppimisen ilo
- hyvä vuorovaikutus
- positiivinen ajattelu

Kaksikielisen ja luonnonriikkaan Sipoon painopisteinä ovat kieli, liikunta ja luonto, joiden avulla lasten hyvinvointia ylläpidetään.

Metsärinteen kielikylypyesiopetuksen arvoperusta ja oppimiskäsitys

a) Arvoperustan ja oppimiskäsityksen omat tarkennukset:

Esiopetuksessa lapsella on oikeus oppia leikkien ja myös iloita siitä. Tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä ja hyvinvointia kiirettömässä ilmapiirissä. Jokainen lapsi on arvokas ja ainutlaatuinen sellaisena kuin hän on ja hänellä on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi ja huomioon otetuksi yksilönä yhteisönsä jäsenenä. Lapsen myönteistä minäkuvaa ja terveen itsetunnon kehittymistä tuetaan positiivisen ja kannustavan vuorovaikutuksen kautta. Tavoitteena on, että lapsi oppii toimimaan itsenäisesti ja ottamaan vastuuta omista asioistaan ryhmässä sekä omaksumaan hyvät käytöstavat. Tavoitteena on myös, että lapsi hyväksyy erilaisuutta sekä toimii oikeudenmukaisesti vuorovaikutuksessa toisten lasten kanssa. Tärkeitä arvoja ovat yhteisöllisyys, osallisuus ja toisten ihmisten ja luonnon huomioiminen ja kunnioittaminen, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä henkisesti että fyysisesti turvallinen oppimisympäristö.

b) Arvojemme ja oppimiskäsityksen toteuttaminen käytännössä:

Lapselle luodaan turvallisessa, sallivassa ja kannustavassa ilmapiirissä myönteisiä oppimiskokemuksia vuorovaikutuksessa muiden lasten ja aikuisten kanssa. Harjoittelemme ja

opettelemme erilaisia taitoja eri oppimiskokonaisuuksia toteuttaen. Oppimisessa ja opetuksessa huomioidaan lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Lasta kuunnellaan ja hänen osallisuuttaan ryhmässä tuetaan. Hänen toivomuksensa toiminnan sisällöstä pyritään huomioimaan. Oppimisen iloa lapsi kokee leikin kautta ja siksi leikki on esiopetuksessa tärkeä työtapana. Leikin ja myönteisen oppimiskokemuksen kautta harjoitellaan myös sosiaalisia taitoja ja itsetunnon kehittämistä. Itsearviointi on osa esiopetustoimintaa ja lasta rohkaistaan kuvaamaan mistä hän esiopetuksessa pitää, missä hän on hyvä ja mitä hän haluaisi oppia.

2. Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutuva tapa toimia, joka kehittyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat esiopetusta koskevat säädökset sekä opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisissa suunnitelmissa määritellyt arvot, oppimiskäsitys sekä esiopetusta koskevat tavoitteet. Sitä muovaavat myös johtamisrakenteet ja käytännöt, henkilöstön ammattitaito sekä käytettävissä olevat tilat, välineet ja materiaalit. Toimintakulttuuri näkyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa, ilmapiirissä sekä pedagogisissa käytännöissä ja vaikuttaa aina lasten kohtaamaan esiopetuksen laatuun. Hyvä toimintakulttuuri edistää oppimista ja hyvinvointia esiopetusyhteisössä. (EOPS luku 3.1, s. 22–23)

Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet:

1. Kaikille yhteinen esiopetus
2. Oppimisen ja oivalluksen ilo
3. Lapsi osallisena ja oman elämänsä toimijana
4. Hyvinvointi ja turvallinen arki

Toimintakulttuuri ja sen kehittäminen

a) Miten toteutamme toimintakulttuuria periaatteiden 1–4 mukaan:

Kohtaamme jokaisen lapsen tasa-arvoisena ja ainutlaatuisena yksilönä. Lapsen osallisuus on tärkeä ja lapsen toivomuksia, mielipiteitä, näkemyksiä ja ideoita huomioidaan. Lapsen ja perheen yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ja toiminta suunnitellaan

opetussuunnitelman mukaisesti. Jokaista lasta tuetaan myös kielellisesti. Toiminnassa noudatamme myös inklusiivista toimintatapaa. Toiminnassa kiinnitämme huomiota eri kulttuureiden ja taustojen monimuotoisuuteen ja niiden merkitykseen. Yhdessä lasten kanssa käymme tapahtumissa, retkeillemme ja juhlimme. Yhdessä huoltajien kanssa kasvatamme ja ohjaamme lasta kunnioittamaan muita. Autamme lasta tunnistamaan sekä käsittelemään omia tunteitaan. Lasta pidetään ajan tasalla oman kehityksen suhteen itsearvioinnilla ja pohdimme yhdessä miksi nämä tavoitteet ovat hänelle tärkeitä.

Yksi toiminnan perustana on elinikäinen oppiminen, joka toteutetaan lasten omalla osallisuudella. Lapset oppivat uusia asioita leikin kautta sekä tutkimalla ympäristöä. Aikuiset rohkaisevat lapsia kokeilemaan uusia asioita ja antavat positiivista palautetta sekä kannustavat tiedon ja taidon sisäistämisessä. Lapsille annetaan vastuuta omasta oppimisestaan ja luodaan oppimisympäristö, jossa lapset tekevät yhdessä ja osallistuvat aktiivisesti omilla valmiuksillaan.

Turvalliseen arkeen kuuluu rutiinit ja kokemus siitä, että tulee ymmärretyksi kielikylypielellä mutta tarvittaessa myös omalla äidinkielellä. Visuaalinen tuki on tärkeä elementti jokapäiväisessä toiminnassa, joka luo turvallisuutta sekä tukee kielikylypykielen kehitystä.

b) Miten kehitämme ja seuraamme toimintakulttuuriamme:

Havainnoimme ja arvioimme toimintaamme yhdessä lasten, huoltajien ja henkilökunnan kanssa. Dokumentoinnin, reflektion ja palautteiden perusteella kehitämme toimintaamme jatkuvasti. Henkilökunnan tiimipalavereissa arvioidaan ja kehitetään myös oppimisympäristöä ja esiopetuksen toimintaa. Päivittäinen vuorovaikutus vanhempien kanssa, Daisy- sekä Wilma-ohjelman kautta tapahtuva yhteydenpito ja henkilökunnan kouluttautuminen kehittävät myös toimintaamme.

c) Toimintakulttuurimme vahvuudet ja kehittämisen kohteet:

Toimintakulttuurimme vahvuudet ovat aikuisten aito välittäminen ja riittävän tuen antaminen lasten yksilöllisiin tarpeisiin. Toimintamme perustuu myös pienryhmätoimintaan, joka tukee sosiaalisia taitoja ja antaa mahdollisuuden hyvään vuorovaikutukseen aikuisen kanssa. Metsärinteen esikoulun vahvuuksiin kuuluu myös lähellä oleva luonto.

Kehittämiskohteena on toiminnan toteuttaminen ulkona luonnossa, siten että olemme mahdollisimman paljon ulkona lasten kanssa huolimatta säästä tai toiminnan sisällöstä.

Kehityskohteena on vuorovaikutuksen vahvistaminen ja kehittäminen työyhteisössä. Tämä on tärkeää koska se luo lapsille rauhallisen ja turvallisen tunteen.

Yhteistyö Sipoonlahden koulun kielikylpyopetuksen kanssa ylläpidetään siten, että Metsärinteen esiopetus vierailee Sipoonlahden koululla useampaan otteeseen kevätlukukauden 2022 aikana, mikäli koronatilanne niin sallii. Tässä yhteydessä harjoitellamme luontevasti myös koulumatkaa sekä liikenteessä liikkumista.

d) Meidän painotuksemme:

Sipoon kunnan esiopetuksen painopisteenä on leikki pedagogisena työvälineenä, johon liittyy myös kieli, liikunta ja luonto.

Kielikylpyesiopetuksen yksi tärkeimmistä tavoitteista on, että suomenkielinen lapsi oppii käyttämään ruotsin kieltä jokapäiväisessä toiminnassa. Kieltä rikastetaan erilaisia oppimiskokonaisuuksia toteuttaen sekä visuaalista tukea käyttäen. Innostamme lasta monipuoliseen oppimiseen ja lapsen osallisuus esiopetuksen suunnittelussa on tärkeää.

3. Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan esiopetuksessa tiloja, paikkoja, välineitä, yhteisöjä ja käytäntöjä, jotka tukevat lasten kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monitahoisia ja joustavia kokonaisuuksia. Ne tarjoavat mahdollisuuksia leikkiin, luoviin ratkaisuihin ja asioiden monipuoliseen tarkasteluun lapsia motivoivia ja toiminnallisia työtapoja käyttäen.

Kehittämistä ohjaavat näissä perusteissa määritellyt arvoperusta, oppimiskäsitys sekä toimintakulttuurin kehittämiselle asetetut tavoitteet. Lisäksi otetaan huomioon lasten osaaminen, heidän kiinnostuksen kohteensa ja yksilölliset tarpeensa sekä luvussa 4 kuvatut esiopetuksen toteuttamisen periaatteet. Oppimisympäristöjen tulee olla turvallisia ja terveellisiä. Ne tarjoavat myös mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä. Oppimisympäristöissä kiinnitetään huomiota ergonomiaan, ekologisuuteen, esteettisyyteen, esteettömyyteen ja sekä tilojen valaistukseen, sisäilman laatuun, siisteyteen ja viihtyisyyteen.

Oppimisympäristöjä kehitetään niin, että ne edistävät vuorovaikutusta ja yhteisöllistä tiedon rakentumista. Yhteisesti sovitut säännöt ja toimintatavat luovat ilmapiiriltään turvallisen ja muita kunnioittavan oppimisympäristön. Monipuoliset oppimisympäristöt tukevat lasten aktiivisuutta, terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä oppimaan oppimisen taitoja ja tasa-arvoa. Lapset osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen. Heidän ideansa ja tuotoksensa näkyvät oppimisympäristöissä. Tämä tukee lasten osallisuutta ja antaa heille onnistumisen kokemuksia sekä vahvistaa vuorovaikutusta vertaisryhmän kanssa.

Oppimisympäristöinä käytetään ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä. Esiopetuksessa käytetään ja sovelletaan myös tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden, kuten kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntatoimen tarjoamia mahdollisuuksia. Lasten omia leikkikaluja, tieto- ja viestintäteknologisia laitteita ja muita välineitä voidaan käyttää huoltajien kanssa sovituilla tavoilla. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat lapsille kokonaisvaltaisen oppimaiseman ja kannustavat aktiiviseen, yhteisölliseen ja itsenäiseen oppimiseen. (EOPS luku 3.2, s. 23–24)

Ohjattu ja lasten omaehtoinen leikki sekä havainnolliset, lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat ovat olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Työtapojen valintaa ja käyttöä ohjaavat esiopetukselle asetetut tehtävät ja tavoitteet sekä lasten tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Monipuolisilla työtavoilla tuetaan lasten kasvua ja oppimista, heidän laaja-alaisen osaamisensa (luku 2.5) kehittymistä sekä vahvistetaan heidän sosiaalisia taitojaan.

Esiopetuksessa työtavat ovat sekä oppimisen väline että opetteluun kohde - vähitellen kehittyvä taito, jota lapset tarvitsevat oppimisen polulla. Tämän vuoksi on tärkeää, että opettaja ohjaa lapsia kokeilemaan ja käyttämään erilaisia työtapoja ryhmissä, työpareina ja itsenäisesti. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, työtapojen valintaan ja tekevät erilaisia työtehtäviä. Tämä on arjen osallisuutta, jonka tavoitteena on tukea lasten aloitteellisuuden kehittymistä ja omaa vastuunottoa. Oppimista edistää se, että lapset ovat

mukana miettimässä työskentelyn tavoitteita ja he tietävät, mitä heiltä odotetaan. Tehtyjen valintojen ja työskentelyn onnistumista arvioidaan yhdessä.

Leikkiessään lapset oppivat ja hahmottavat maailmaa. Tämän vuoksi leikki eri muodoissaan on keskeistä esiopetuksessa. Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat tarjoavat elämyksiä ja vahvistavat lasten oppimismotivaatiota. Tavoitteena on, että lapset käyttävät kaikkia aistejaan, liikkuvat, kehittävät muistiaan ja mielikuvitustaan sekä nauttivat oivaltamisesta. Oppimisen ja yhteisöllisten toimintatapojen kehittymisen tukemiseksi esiopetuksessa käytetään esimerkiksi erilaisia pelejä. Yhdessä työskenneltäessä lapsia rohkaistaan kyselemään, ihmettelemään, tutkimaan, päättelämään ja ratkaisemaan ongelmia sekä toimimaan tavoitteellisesti yhteisen päämäärän suuntaisesti. Lapsille järjestetään myös mahdollisuuksia kokeilla ja toimia itsenäisesti.

Monipuolisten työtapojen käyttö edellyttää, että oppimisympäristöissä on riittävästi erilaisia leikkiin ja opetteluun soveltuvia materiaaleja, havainto- ja työvälineitä sekä mahdollisuuksia käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa. Toimivat oppimisympäristöt tarjoavat tilaisuuksia eriyttää lasten työskentelyä. Onnistumisen kokemuksilla ja kannustavalla palautteella tuetaan lasten myönteisen itsetunnon kehittymistä. Tavoitteena on, että lasten halu kokeilla ja opetella vahvistuu ja heille syntyy luottamus siihen, että he pystyvät oppimaan uutta. Työtapoja kehitetään yhteisesti henkilöstön itsearviointin sekä lapsilta ja huoltajilta saadun palautteen perusteella. (EOPS luku 4.1, s. 28)

Oppimisympäristöt ja työtavat sekä niiden kehittäminen Metsärinteen esiopetuksessa

a) Oppimisympäristöjemme mahdollisuudet ja kehittämistarpeet:

Esikoulu sijaitsee luonnon keskellä ja suuri piha-alue on yhteiskäytössä Metsärinteen kielikylpypäiväkodin ja Västerskogin päiväkodin kanssa. Sisätilat on jaettu selkeisiin toiminta- ja leikkialueisiin, jotka mahdollistavat pienryhmätoimintaa sekä innostavat luovaan itseohjautuvaan työskentelyyn ja leikkiin. Esikoulun käytössä on päivittäin kaksi huonetta. Tilanteen mukaan päiväkodin muut tilat ovat myös joustavasti esikoulun

käytettävissä. Esikoulua ympäröivää luontoa käytetään monipuolisesti ja piha-alue soveltuu monenlaiseen ulkoiluun, liikuntaan ja leikkiin. Sisätiloissa keskitytään arkisiin askareihin ja leikkiympäristö muuttuu ja kehittyy teemakokonaisuuksien ja lasten kiinnostusten kohteiden ja mieltymysten mukaan. Lapset osallistuvat toimintaympäristön suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa ja työvälineenä on tabletti sekä tietokone. Hyödynnämme myös Sipoon kunnan urheilumahdollisuuksia (jäähalli), kirjaston palvelut sekä seurakunnan järjestämiä tapahtumia.

Kehittämistarpeena on ulkotilojen monipuolisempi käyttäminen siten, että luovuus ja tila kohtaavat sekä Tieto- ja viestintäteknologian monipuolisempi käyttö toiminnassa.

b) Työtajojemme mahdollisuudet ja kehittämistarpeet:

Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja lasten tarpeet, kiinnostuksen kohteet ja edellytykset otetaan huomioon. Havainnointia tehdään säännöllisesti ja sen pohjalta muokkaamme työtapoja ja oppimisympäristöjä. Lapset toimivat koko- sekä pienryhmissä. Uuden oppimisessa käytämme myös seuraavia työtapoja; teematyöskentely, ohjattu ja omaehtoinen leikki, yhteisölliset leikit, kuvallinen tuki ruotsin kielen kehityksen tukemiseksi, liikkuminen, tutkiminen, musiikki, ilmaisu ja kuvataide, tabletti ja tietokone. Lapset saavat itsenäisesti ja omaa luovuuttaan käyttäen suunnitella, tehdä ja arvioida omaa toimintaa ja tekemisiään. Aikuisilla on kuitenkin pedagoginen vastuu, joka ohjaa toiminnan suunnan ja sisällön pohjautuen opetussuunnitelmaan. Aikuisen kannustamana lapset tutkivat ja ilmaisevat itsensä ja saavat uusia kokemuksia ja innostuvat kokeilemaan uusia asioita.

c) Miten seuraamme:

Arvioimme ja kehitämme työtajojamme ryhmäpalavereissa, henkilökunnan sekä lasten itsearviointilla sekä lapsilta että vanhemmilta saadulla palautteella. Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä huoltajan kanssa lasten esiopetuksen opetussuunnitelma, johon kirjataan lasta koskevat tavoitteet ja havainnot. Aikuinen ja lapset dokumentoivat eri oppimisprosesseja, jonka jälkeen itse prosessia sekä tuotosta käydään yhdessä läpi. Näin lapsi voi itse arvioida ja seurata edistymistään.

4. Laaja-alainen osaaminen ja opetuksen eheyttäminen

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu läpi elämän. Se vahvistuu vähitellen oppimisen polun aikana eri tiedon- ja taidonaloihin liittyvässä opiskelussa sekä arjen toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Laaja-alaisen osaamisen tarve korostuu ympäröivän maailman muuttuessa. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu ja työn teko sekä kansalaisena toimiminen edellyttävät nyt ja tulevaisuudessa laajaalaista, tiedonalarajat ylittävää osaamista.

Laaja-alaisen osaamisen kehittämisen tehtävä otetaan huomioon kaikessa esiopetuksen toiminnassa: toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä kehitettäessä sekä kasvatus- ja opetustyössä. Tehtävä perustuu valtioneuvoston asetuksen periaatteelle tarkastella opetusta kokonaisuutena. Sen toteutuminen edellyttää suunnitelmallista työskentelyä ja tavoitteiden toteutumisen arviointia sekä esi- ja perusopetuksen yhteistyötä.

Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen edistää lasten kasvua yksilöinä ja yhteisönsä jäseninä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet tukevat heidän valmiuttaan suuntautua elinikäisen oppimisen polulle ja luovat pohjaa kestävän elämäntavan omaksumiselle. Esiopetuksessa painopisteenä ovat kestävän elämäntavan sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Lasten laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa opeteltavia tietosisältöjä enemmän se, miten esiopetuksessa työskennellään, millaisiksi oppimisympäristöt rakennetaan sekä miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan. (EOPS luku 2.5, s. 16–19)

Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet ja niiden suunnittelun periaatteet

Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet esikoulussamme:

a) Ajattelu ja oppiminen:

Ajattelun ja oppimisen taidot kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa. Lasten omaa ajattelua ja oppimaan oppimisen taitoja tuetaan esiopetuksessa antamalla lapselle tilaa ja aikaa käsitellä tietoa, pohtia ja tehdä omia ratkaisuja. Aikuinen ei anna lapselle valmiita vastauksia, vaan lasta rohkaistaan pohtimaan, kysymään ja

kyseenalaistamaan sekä yrittämään. Lasten kysymyksille etsitään yhdessä vastaus esimerkiksi tabletin avulla.

Leikki on tärkeä osa toimintaa ja oppimisympäristöön on kiinnitetty erityistä huomiota, jotta lasten uteliaisuus ja kiinnostus herää. Lasten osallisuus totutetaan siten, että lapset saavat olla mukana suunnittelemassa, toteuttamassa ja arvioimassa omaa toimintaa ja sen sisältöä mutta aikuinen asettaa toiminnalle tavoitteet. "Hymynaama" itsearviointi -lomake auttaa lasta pohtimaan ja näkemään hänen omaa yksilöllistä kehitystään. Toiminnan dokumentointi auttaa myös lasta näkemään oppimistaan ja edistymistään.

Eryyisen tärkeätä kielikylpyesiopetuksessa on monipuolinen ja kokonaisvaltainen oppiminen. Ruotsin kieltä opetellaan lorujen, riimien, satujen ja laulujen avulla. Musiikin, liikunnan ja draaman käyttäminen monipuolisesti toiminnassa tukee myös ruotsin kielen kehittymistä.

b) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

Kielikylpynä pyrimme opettamaan ja kasvattamaan lapsia arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä. Kaikki toiminta tapahtuu ruotsin kielellä ja kehonkieli on tärkeä osa aikuisen ja lapsen välisessä vuorovaikutuksessa. Aikuinen toimii esimerkkinä kaikissa vuorovaikutustilanteissa ja kasvatamme lapsia kunnioittamaan toisia ihmisiä ja antamaan toisille tilaa toimia omana itsenään ryhmässä. Harjoittelemmme vuorovaikutus- ja ilmaisun taitoja turvallisessa ja kannustavassa oppimisympäristössä, usein pienryhmissä.

Esiopetuksen arkiset tilanteet ovat tärkeitä lasten ruotsin kielen kehityksen ja hyvän vuorovaikutuksen muodostumisen kannalta. Lapsia kannustetaan ilmaisemaan itseään eri tavoin ja luomaan uusia ystävyyssuhteita.

c) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot:

Esiopetuksessa lapsi harjoittelee ja oppii arkielämän taitoja. Tavoitteena on, että lapsi oppii omatoimisesti huolehtimaan itsestään, tavaroistaan sekä tehtävistään ja että lapsi ottaa vastuuta omasta hyvinvoinnista ja käytöksestä sekä huolehtii aikuisen tukemana omista tarpeistaan, kuten puhtaus, lepo, terveellinen ravinto ja liikunta. Esikoulun kuvallinen tuki ja kuvallinen päiväohjelma auttaa lasta ja hahmottamaan ja ennakoimaan päivän kulkua.

d) Monilukutaito:

Kielikylvyssä kielellinen tietoisuus on hyvin tärkeitä. Rohkaisemme lasta käyttämään kielikylpykieltä vuorovaikutuksessa aikuisten ja muiden lasten kanssa jokapäiväisessä toiminnassa.

Monilukutaito kehittyy vuorovaikutuksessa muiden kanssa ja harjoittelemmme monilukutaitoa havainnoimalla ja arvioimalla erilaisia kuvia ja tekstejä (kyltit, liikennemerkkit, sadut, lorut). Luemme erilaisia kirjoja ja satuja ja käymme yhdessä lasten kanssa kirjakeskusteluja ja pohdimme ja tulkitsemme yhdessä kirjan kuvitusta. Harjoittelemmme ja pohdimme lasten kanssa tiedon ja viestinnän eri ulottuvuuksia. Näin kehitämme lasten kielellistä tietoisuutta. Toiminnassa käytämme erilaisia pedagogisia pelejä. Havainnoimme ja valokuvaamme myös oppimisympäristöämme ja etsimme yhdessä tietoa internetistä. Monilukutaitoa harjoittelemmme myös dokumentoimalla lasten kanssa ja tekemällä digitaalisia projekteja.

e) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:

Tabletti ja tietokone ovat luonnollinen osa jokapäiväistä toimintaa eri projektien sekä dokumentoinnin yhteydessä. Kannustamme huoltajia mahdollistamaan ruotsinkielisten TV-ohjelmien ja pelien käyttöä myös kotona.

f) Osallistuminen ja vaikuttaminen:

Lapsen ja vanhemman osallisuus toteutuu Lapsen esiopetus suunnitelman kautta, siten että opetussuunnitelmaan kirjataan lapsen sekä vanhemman ajatuksia ja toiveita toiminnan sisällön suhteen. Sekä lapset että vanhemmat ovat mukana suunnittelemassa ja arvioimassa toimintaa ja heitä kuunnellaan. Lapsia kannustetaan olemaan aktiivisia, ottamaan omaa vastuuta tekemisistään ja heitä myös rohkaistaan osallistumaan toimintaan. Näin vahvistetaan lapsen itseluottamusta.

Näkemällä jokaista lasta yksilönä, tukemalla ja kuuntelemalla häntä ja olemalla aidosti läsnä luomme lapselle turvallisuuden tunnetta ja kehitämme lapsen sosioemotionaalaisia taitoja. Suhtaudumme avoimin mielin huoltajien antamiin palautteisiin ja kehitämme toimintaamme tarpeen mukaan.

Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirtymävaiheissa sekä yhteistyökumppanit:

Yhteistyö Metsärinteen päiväkodissa sekä Metsärinteen esiopetuksen ja Leppätien koulun välinen yhteistyö

a) Yhteistyö esiopetuksessa:

Lapset siirtyvät päiväkodin sisällä ryhmästä toiseen ja ovat näin samassa ryhmässä kuin varhaiskasvatuksessa ollessaan, joten aikuiset ja lapset tuntevat toisensa hyvin jo ennestään. Teemme yhteistyötä Leppätien koulun kanssa.

b) Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö:

Vanhempien ja henkilökunnan välinen yhteistyö, eli kasvatuskumppanuus, on tärkeä lapsen kasvun kehityksen ja hyvinvoinnin kannalta. Yhteistyön peruspilareita ovat keskinäinen luottamus sekä molemminpuolinen kunnioitus.

Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen Lapsen esiopetus opetussuunnitelma (LEOPS) yhdessä huoltajien kanssa. LEOPS-keskusteluja käydään keväällä ja syksyllä tai vähintään kerran lukuvuoden aikana. Päivittäisistä tapahtumista kerrotaan aina päivän päätteeksi vanhemmille.

c) Yhteistyö siirtymävaiheissa:

Siirtopalaverit keväällä tai alkusyksystä tulevan opettajan kanssa.

d) Yhteistyökumppanit:

Leppätien erityisopettaja, koulun oppilashuolto, alkuopetuksen opettajat. (EOPS luku 3.3, s. 24–26)

Projektit ja hankkeet Metsärinteen esikoulussa

Olemme mukana seuraavissa projekteissa ja hankkeissa:

- *Koko kunta leikkii* -kehitystyö jatkuu. Kehitystyön tarkoitus on luoda uusia leikkiympäristöjä ja kehittää pedagogisia työtapoja.
- Suunnittelemme ja kehitämme toimintaa lukuvuoden aikana.

5. Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena

Arvioinnin kaksi tehtävää esiopetuksessa:

- *Arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta*
- *Arvioinnilla tuetaan kunkin lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista*

Arviointi on havainnoinnin, dokumentoinnin, arviointipäätelmien ja palautteen muodostama kokonaisuus, johon osallistuvat opettajien lisäksi muu esiopetuksen henkilöstö sekä lapset ja huoltajat.

Esiopetuksen tehtävänä on edistää yhteistyössä huoltajien kanssa lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Tavoitteellisen ja lasten kehitystä tukevan opetuksen edellytyksenä on, että opettaja saa tietoa lasten aiemmista kasvuympäristöistä, kehittymisestä ja oppimisesta sekä mielenkiinnon kohteista. Keskeisiä tiedonlähteitä ovat lapsen huoltaja, aiemman varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä lapsi itse. Esiopetuksen opettaja hyödyntää tietoja lapsen henkilökohtaisten tavoitteiden suunnittelussa yhteistyössä huoltajan ja lapsen kanssa. Suunnittelun apuna voidaan käyttää lapsikohtaista esiopetuksen oppimissuunnitelmaa.

Opettaja seuraa kunkin lapsen kehittymistä ja oppimista esiopetuksen aikana. Seurannan kohteena ovat lasten työskentely, käyttäytyminen ja heidän oppimisensa edistyminen eri tiedon- ja taidonaloilla⁵⁰. Seuranta perustuu jatkuvaan havainnointiin sekä monipuoliseen dokumentointiin. Lasten tekemät työt ja omat kokemukset ovat osa dokumentointia ja arviointia. Myös huoltajan havainnot lapsensa oppimisesta ja hyvinvoinnista ovat tärkeitä. Kootun seurantatiedon ja siitä johdettujen arviointipäätelmien pohjalta opettaja suuntaa opetusta ja oppimisympäristöjä sekä lasten mahdollisesti saamaa tukea.

Opettaja ja lasta ohjaava muu henkilöstö antavat lapsille päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta lasten vahvuuksista ja kehittämisalveista. Koottua dokumentaatiota käytetään niin, että kukin lapsi voi havaita edistymistään. Tämä rakentaa lasten myönteistä käsitystä itsestään oppijana. On tärkeää, että huoltajat saavat usein palautetta lapsensa työskentelystä, käyttäytymisestä ja oppimisen edistymisestä, jotta he voivat osaltaan tukea lastaan.

Esiopetuksessa kehitetään lasten edellytyksiä itsearviointiin. Lapsia rohkaistaan kuvaamaan, mistä he esiopetuksessa pitävät, missä he ovat omasta mielestään onnistuneet ja mitä he haluaisivat opetella jatkossa. Opettaja ohjaa lapsia myös pohtimaan yhteisten tehtävien onnistumista. Lasten oppimisen polun aikana vähitellen kehittyvä itsearviointitaito on osa oppimisen taitoja.

On tärkeää, että tarpeelliset tiedot kunkin lapsen esiopetuksen aikaisesta työskentelystä sekä kasvun ja oppimisen etenemisestä ovat opettajan käytettävissä lapsen siirtyessä ensimmäiselle luokalle. Tämä varmistetaan esiopetuksen ja koulun henkilöstön sekä huoltajien ja lasten yhteistyöllä. Tietojen siirtämisessä voidaan hyödyntää esiopetuksen aikana koottuja kunkin lapsen etenemistä kuvaavia dokumentteja sekä lapselle mahdollisesti laadittua oppimissuunnitelmaa tai HOJKSia. Opetuksen järjestäjä vastaa toimivien siirtymävaiheen käytäntöjen luomisesta. Tietojen siirrossa noudatetaan voimassa olevia säännöksiä. (EOPS luku 4.2, s. 29)

[Arvioinnin tarkemmat periaatteet EOPSissa, tähän [LINKKI](#)]

Arviointikulttuurin kehittämisen tavoitteet Leppätien ja Metsärinteen esiopetuksessa lukuvuonna 2020–2021 ja niiden toteutumisen seuranta

Arvioinnin avulla suunnittelemme ja kehitämme esiopetuksen toimintaa ja oppimisympäristöä. Arviointiin osallistuu esiopetuksen henkilöstö, lapset sekä vanhemmat.

- Jokaiselle lapelle laaditaan Lapsen esiopetuksen opetussuunnitelma (LEOPS) esiopetusvuoden alussa
- Lapsen itsearviointi
- Kartoitukset esim. Lukimat
- Toiminta dokumentoidaan
- Reflektointi
- Lapsilta ja vanhemmilta saatu palaute

- Hyvä keskusteluyhteys huoltajien kanssa

6. Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Esiopetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen lähtökohtina ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä tässä luvussa kuvatut opetukselle asetettavat yhteiset tavoitteet (kuvio 1). Yhteiset tavoitteet perustuvat eri tiedon- ja taidonaloista nouseviin, esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin. Yhteiset tavoitteet ovat opettajan työtä ohjaavia tavoitteita.

Oppimiskokonaisuuksina toteutetun opetuksen tavoitteena on tukea lasten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia sekä tarjota monipuolinen perusta heidän osaamisensa edistymiselle. Leikki ja muut lapsille ominaiset tavat oppia ja työskennellä ovat opetuksen ja toiminnan lähtökohtana. Oppimiskokonaisuuksien kesto ja toteutustapa vaihtelevat valitun aihepiirin, tilanteen ja lasten oppimisen etenemisen mukaan. Lapset osallistuvat oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutumisen arviointiin opettajan ohjauksessa. On tärkeää, että jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia ja työskennellä omaan tahtiinsa sekä kehittää taitojaan vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajan ja muun henkilöstön kanssa monipuolisissa oppimisympäristöissä. Oppimiskokonaisuuksien tehtävä on tarjota lapsille uusia ja innostavia oppimiskokemuksia sekä mahdollisuuksia työskennellä kullekin lapselle sopivia oppimisen haasteita sisältävien tehtävien parissa. Opetuksessa otetaan huomioon lasten erilaiset tuen tarpeet ja annetaan lapsille riittävästi tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. (EOPS luku 4.3, s. 30–38)

7. Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet meidän esikoulussamme:

a) Ilmaisen monet muodot:

Musiikillisessa toiminnassa lapset saavat olla luovia ja herätellään lasten kiinnostusta musiikkia kohtaan. Musiikkileikin avulla opetallaan lauluja, käyttämään erilaisia soittimia, soittamaan kehollaan, tanssimaan. Kuunnellaan musiikkia ja lapset saavat kokemuksia musiikin peruselementeistä, kuten esimerkiksi rytmi ja melodia ja dynamiikka. Lapset saavat

itse suunnitella ja toteuttaa omia käsitöitä ja kuvailmaisua eri menetelmiä, materiaaleja ja mediaa käyttäen. Suulliseen ja keholliseen ilmaisuun panostamme monipuolisesti päivittäin esim. loruilla, riimeillä, saduilla ja laululla ja leikeillä.

b) Kielen rikas maailma:

Kielikylypykieli on ruotsi ja sitä harjoitellaan päivittäin kaikissa tilanteissa toiminnassa. Vuorovaikutuksessa lasten kanssa huolehdimme siitä, että jokainen lapsi ymmärtää ohjeita ja tulee myös ymmärretyksi. Kannustamme lapsia käyttämään ruotsin kieltä ja tuemme heitä heidän kielellisessä kehityksessään mm. lorujen, satujen ja riimien avulla. Laajennamme sanavarastoa ja pohdimme mitä sanat tarkoittavat esim. saduissa ja loruissa. Leikimme sanoilla eri oppimateriaalien avulla (mm. Lyckostjärna, Bornholm, Trulle sekä Familjen Kippin). Aikuiset toimivat aina kielellisinä esikuvina. Tarjoamme ruotsin kieltä lapsille myös esimerkiksi teatterin muodossa.

c) Minä ja meidän yhteisömme:

Lapsia ohjataan toista kunnioittavaan myönteiseen vuorovaikutukseen. Tutustumme uskonnollisiin juhliin ja niiden historiaan sekä taustaan. Lasten vanhempien vakaumusta kunnioitetaan ja pidämme tärkeänä opettaa lapsille suvaitsevaisuutta. Teematyöskentelyn sisällöistä päätetään yhdessä lasten kanssa syksyllä lasten tarpeiden ja toivomusten huomioon ottaen. Teemat voivat liittyä esimerkiksi ystävyyteen, hyviin käytös tapoihin tai oikeaan ja väärään. Teemme yhteistyötä suomenkielisen ja ruotsinkielisen seurakunnan kanssa.

d) Tutkin ja toimin ympäristössäni:

Matemaattisia taitoja kehitetään teematyöskentelyssä. Matematiikkaa harjoitellaan leikkien, tutkien sekä eri aisteja käyttäen. Lapset oppivat toiminnallisen matematiikan avulla esim. ulkona metsässä ja lähiympäristössä havainnoimalla luontoa. Matemaattisia taitoja harjoitteleamme myös lajittelemalla, kierrättämällä ja käyttämällä kierrätysmateriaaleja askartelussa.

e) Kasvan ja kehityn:

Ulkoilemme päivittäin säässä kuin säässä. Toimintaan kuuluu sisä- ja ulkoliikuntaa. Liikkuminen lähiympäristössämme on osa liikenne kasvatusta. Kannustetaan lapsia monipuoliseen liikkumiseen ja lasten intoa liikkua herätetään eri liikuntamateriaaleja käyttäen. Talvisin harrastamme luistelua (ulkojäällä sekä jäähallissa) ja hiihtoa.

Osallistumme Sipoon Kunnan järjestämään talvikivaan ja keväällä "Kaikki pelissä" jalkapalloturnaukseen. Keskustelemme lasten kanssa terveellisistä elämäntavoista, johon riittävä ravinto ja lepo kuuluu.

8. Esikoulun työajat lukuvuonna 2021–2022

Tuntikehys ja Sipoo-tunnit

Esiopetus: 744 tuntia/lukuvuosi

Perusopetus:

Koulunkäynninohjaajien ja kouluohjaajan tunnit:

Lukuvuoden työ- ja loma-ajat

Lukuvuoden koulupäivät yhteensä 188.

Jaksot: 1. jakso 92 ja 2. jakso 96

Lukuvuosi alkaa tiistaina 10.8.2021

Syyslukukausi: (ti) 10.8.2021 – (ti) 21.12.2021

Syysloma: (ke) 20.10.2021 – (pe) 22.10.2021

Joululoma: (ke) 22.12.2021 – (su) 9.1.2022

Kevätlukukausi: (ma) 10.1.2022 – (la) 4.6.2022

Talviloma: vko 8 (ma) 21.2.2022 – (su) 27.2.2022

Lomapäivät: Kiirastorstai 14.4.2022 ja Helatorstain

jälkeinen perjantai 27.5.2022

Lukuvuosi päättyy (la) 4.6.2022

Klo 9.00–13.00

Esikoulun ulkopuolella annettava opetus/ulkopuoliset oppimisympäristöt/ sekä poikkeava esikoulutyön järjestäminen

Retket

Suunnitellaan lukuvuoden aikana.

Tutustumiskäynnit tulevaan kouluun

Suunnitellaan lukuvuoden aikana.

Eriyiset opetustilanteet, esi- ja alkuopetuksen yhteistyö, oppimista ja hyvinvointia edistävä esikoulutyön järjestäminen, muu esikoulupäivän järjestäminen

Teemme tiiviisti yhteistyötä varhaiskasvatuksessa samoissa tiloissa toimivan viisivuotiaiden ryhmän kanssa ja millä on yhteistä toimintaa päivittäin. Käymme tutustumassa Söderkullassa sijaitsevaan tulevaan kielikylypykouluun kevätlukukauden 2022 aikana, mikäli koronatilanne sallii. Kaikilla lapsilla on sekä esiopetusta että täydentävää päivähoitoa samassa ryhmässä.

[https://sinetti.sipoo.fi/Documents/Kiusaamisen_ehk%c3%a4isy_varhaiskasvatuksessa B5 - www.pdf](https://sinetti.sipoo.fi/Documents/Kiusaamisen_ehk%c3%a4isy_varhaiskasvatuksessa_B5_-_www.pdf)

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Ei ole käytössä

Kerhotoiminta

(Tavoitteet ja järjestämiskäytännöt)

9. Lapsen kasvun ja oppimisen tuki/Oppilashuolto

Oppilashuollon tavoitteet ja toimintatavat Sipoon kunnassa

[Esikoulun/Koulun nimi]:n oppilashuoltosuunnitelma

10. Metsärinteen esikoulun henkilökunta ja lapsimäärä lukuvuonna 2021–2022

Lapsimäärä on 4 ja henkilökuntana on Carina Aarnisalo, varhaiskasvatuksenopettaja

Sisällys

1. KASVATUKSEN JA OPETUKSEN ARVOT JA OPPIMISKÄSITYS	1
"LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINNIN TURVAAMISELLA SIPOOSTA SUOMEN HALUTUIN"	2
METSÄRINTEEN KIELIKYLPYESIOPETUKSEN ARVOPERUSTA JA OPPIMISKÄSITYS	3
2. TOIMINTAKULTTUURI	4
TOIMINTAKULTTUURI JA SEN KEHITTÄMINEN	4
3. OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT	6
OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT SEKÄ NIIDEN KEHITTÄMINEN METSÄRINTEEN ESIOPETUKSESSA	8
4. LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN JA OPETUKSEN EHEYTTÄMINEN	9
LAAJA-ALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET JA NIIDEN SUUNNITTELUN PERIAATTEET	10
LAAJA-ALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET ESIKOULUSSAMME:	10
YHTEISTYÖ ESIOPETUKSEN AIKANA JA SIIRTYMÄVAIHEISSA SEKÄ YHTEISTYÖKUMPPANIT:	12
B) HUOLTAJIEN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ:	12
C) YHTEISTYÖ SIIRTYMÄVAIHEISSA:	12
D) YHTEISTYÖKUMPPANIT:	13
PROJEKTIT JA HANKKEET METSÄRINTEEN ESIKOULUSSA	14
5. ARVIOINTI OPETUKSEN JA OPPIMISEN TUKENA	14
[ARVIOINNIN TARKEMMAT PERIAATTEET EOPSISSA, TÄHÄN LINKKI]	15
ARVIOINTIKULTTUURIN KEHITTÄMISEN TAVOITTEET LEPPÄTIEN JA METSÄRINTEEN ESIOPETUKSESSA LUKUVUONNA 2020–2021 JA NIIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	15
6. OPETUKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA OPPIMISKOKONAISUUDET	16
7. OPETUKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA OPPIMISKOKONAISUUDET MEIDÄN ESIKOULUSSAMME:	16
8. ESIKOULUN TYÖAJAT LUKUVUONNA 2021–2022	18
TUNTIKEHYS JA SIPOO–TUNNIT	18

LUKUVUODEN TYÖ- JA LOMA-AJAT.....	18
PÄIVITTÄISET TYÖAJAT	18
ESIKOULUN ULKOPUOLELLA ANNETTAVA OPETUS/ULKOPUOLISET OPPIMISYMPÄRISTÖT/ SEKÄ POIKKEAVA ESIKOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN	18
ERITYISET OPETUSTILANTEET, ESI- JA ALKUOPETUKSEN YHTEISTYÖ, OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ ESIKOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN, MUU ESIKOULUPÄIVÄN JÄRJESTÄMINEN	19
HTTPS://SINETTI.SIPOO.FI/DOCUMENTS/KIUSAAMISEN EHK%C3%A4ISY VARHAISKASVATUKSESSA B5 - WWW.PDF	19
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA	19
KERHOTOIMINTA.....	19
9. LAPSEN KASVUN JA OPPIMISEN TUKI/OPPILASHUOLTO	19
OPPILASHUOLLON TAVOITTEET JA TOIMINTATAVAT SIPOON KUNNASSA	19
[ESIKOULUN/KOULUN NIMI]:N OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA	19
10. METSÄRINTEEN ESIKOULUN HENKILÖKUNTA JA LAPSIMÄÄRÄ LUKUVUONNA 2021–2022	19